

Příloha k protokolu o SZZ č.....

Diplomantka: **Martina BÍLKOVÁ**

Vysoká škola: PF JU

České Budějovice

Katedra českého jazyka a literatury

Aprobace: učitelství pro 1. st. ZŠ

Datum odevzdání posudku: 26. 5. 2011

Vedoucí diplomové práce:

doc. PaedDr. Jaroslav Toman, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(téma)

Veřejná knihovna a výchova dětského čtenáře mladšího školního věku

M. Bílková si v diplomové práci stanovila za cíl zjistit specifický podíl veřejné knihovny na výchově současného čtenáře mladšího školního věku.

V teoretické části se zaměřila na postižení jejího významu, funkce a činnosti a aktuálního čtenářského profilu prepubescentního dítěte (kategorizaci, kompetence, preferované žánry a stimuly), s přesahy do dalších vývojových stadií dětského čtenářství, a na knihovnické aktivity, uskutečňované zvláště v projektech na jeho podporu.

Diplomantka prokázala solidní orientaci ve zkoumané problematice, vycházející z osobního zaujetí, z vlastních zkušeností, ze samostatného a tvořivého využití sekundární literatury (odborných knižních publikací a periodik), z nejnovějších internetových zdrojů a z výsledků dosavadních výzkumů. Teoretické poznatky systemizuje a začleňuje do logické struktury, přitom uplatňuje potřebný komparativní, hodnotící, argumentační, kontextový i pedagogicko-didaktický přístup. Funkčnost a efektivitu veřejné knihovny důsledně posuzuje se zřetelem k dětskému uživateli (k formování celoživotního kultivovaného čtenáře) a k modernizaci jejích služeb (informační technologie). Přínosná pro potencionálního dětského i dospělého adresáta je zvláště přehledová, výstižná a aktuální charakteristika záslužných aktivit a iniciativ veřejných knihoven, doprovázená autorčiným komentářem, která přibližuje jejich četné a rozmanité projekty a doprovodné programy určené k podpoře dětského čtenářství.

Téma vztahující se k pubescentnímu čtenáři (2.1.3) by si zasloužila kvůli kontinuitě s předchozím obdobím větší pozornost. Tyto dva odstavce (ne kapitola) narušují strukturální vyváženost textu. – Z terminologického hlediska je nutno rozlišit literaturu populárně naučnou a umělecko-naučnou (s. 21). Počátek kap. 2.3 nerespektuje odborný styl. – V odkazu pod čarou (s 25) je třeba uvést také jméno autorky a název jejího příspěvku. – Zprůměrovaný údaj podle průzkumu GAC z r. 2003 (s. 31) je zkreslený, neboť nediferencuje mladší a starší školní věk. Kap. 2.4.2 je zpracována povrchně, vyžaduje rozvést a specifikovat. – K významu rodiny a školy se váží dvě zdařilé populárně naučné publikace O. Chaloupky Rodina a počátky dětského čtenářství a Škola a počátky dětského čtenářství. Obě vyšly v pražském nakladatelství Victoria Publishing roku 1995. Tematiku mediálního vlivu je možno konfrontovat se studií J. Tomana Dětské čtenářství v současné masmediální komunikaci. In Od teorie jazyka k praxi komunikace e IV. České Budějovice: PdF JU, 2010, s. 150-161. - Odstavec 2.4.4 (Vliv kultury) rovněž výrazně vybočuje ze strukturálního uspořádání. Mohl by ovšem tvořit úvod ke kap. 3. – Výčet oceněných autorů a děl v soutěži Magnesia Litera nic nevypovídá o jejich kvalitě. – Místo enumerace bych zvolil adekvátnější formu: souvislý písemný projev (s. 46).

Empirický výzkum, verifikující podíl vybrané veřejné bibliotéky na výchově dětských čtenářů, teoretické premisy i dílčí hypotézy řešitelka provedla ve Šmidingerově strakonické knihovně. Jeho projekt, organizaci a metodiku úspěšně zvládla. Přitom použila několik ústrojně propojených technik (dotazník, rozhovor, diskuzi, metodu slovních asociací), při jejichž cílevědomém a promyšleném sestavování projevila iniciativu, samostatnost, nápaditost, pečlivost a úsilí o maximální objektivitu (validitu) výsledků. Získané údaje funkčně doplňuje přehlednými tabulkami, vysvětluje, poučeně glosuje, analyzuje, interpretuje, uvádí do různých korelací, stvrzujících jejich relevantnost, navrhuje konstruktivní řešení problémů. Dochází k řadě pozoruhodných postřehů i dedukcí vybízejících k zamyšlení nad stavem a trendy současného dětského čtenářství (např. negativní vliv počítačových her, zájem dívek o dobrodružnou četbu, obliba naučných knih, motivace návštěvnosti veřejné knihovny aj.). Diskuze a metoda slovních asociací mají problematickou výpovědní hodnotu. Zajímavou sondou do knihovnické praxe je rozhovor s renomovanou knihovnicí. Patří spíš do přílohy. Práce přesvědčivě dokládá, že veřejné knihovny náleží při výchově dětského čtenáře k institucím nejaktivnějším a nejúčinnějším a že jejich role je v tomto ohledu nezastupitelná.

Poznámkový aparát a seznam použité literatury (až na nepatrné odchylky) odpovídají požadované normě. K exaktnosti práce přispívají názorné grafy. V příloze však postrádám ukázky dotazníků s výpověďmi dětských respondentů. Kvalitu práce poněkud snižují především gramatické a interpunkční nedostatky. Jejich konkrétní výčet je k dispozici u vedoucího práce.

Tuto diplomovou práci **doporučuji** k ústní obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

Jaroslav Toman, v.r.

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 26. května 2011

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------